

Előfizetési árak:

Hónapra	12 frt
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy órára	1 "
— Egyenlőre 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
 Pletka Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 mértékűsége vonatkozó felzár-
 lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
 Nagy-Becskerek,
 Zápolya-utca 1-és szám,
 hová a lap szellemi részét, illető
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadják el
 azonkívül az összes hirdetői
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

A kutya és karaván.

Nagybecskerek, augusztus 6.

(F.) Az ellenzék törekvésének egyetlen célját csakis a kormány terveinek és munkáinak meghíúsítása képezi. Az, hogy a kormány által választott reformok helyesek és jók, teljesen közömbös az ellenzék előtt, mely még csak annyira sem higgad meg, hogy hajlandó volna tárgyilagos módon bele menni a kormány előterjesztéseinek vizsgálatába, hanem a priori elveti, elítéli azokat és csak aztán keresi az indokokat álláspontja igazolására.

Ennek a „politikai“ (?) magatartásnak a következménye, hogy az ellenzék már igen sokszor hevesen ellenezte és helytelenítette a kormánynak olyan előterjesztését, amelyet tulajdonképpen ő sürgetett legjobban. Kivéteit e tekintetben csak egyetlen egyet ismerhetünk el, azt t. i. hogy a szélső baloldalnak egyik árnyalata nyíltan és határozottan elfogadta a szabadelvű kormány egyházpolitikai reformjavaslatait. Minden elfogulatlan és őszinte ember ebben az eljárásban nem láthat egyebet, mint a pártérdeknek alárendelését az elvekkel szemben, vagyis azt, hogy a Justh-Eötvös-frakcióhoz tartozó tagok az elveiknek diadalra juttatása kedvéért félre tudták tenni a személyes taktikát és nem haboztak az elveik kedvéért azokkal együtt sorakozni, akikkel más irányban politikai hadi lábba állanak.

A fanatikus ellenzéknek persze sehogyan sem volt inyére ez az egyesített akció, s azért nem is késett azt mindenféle gyanúsításokkal kommentálni, hogy a kormány és Justh-Eötvösök kicsoda engedelményeket tettek egymásnak. Ezeknek az inszinuációknak a légből kapott volta azonban annyira szembeszökő volt, hogy azok minden higgadt embert mosolyra indítottak s a közvélemény csakhamar napirendre tért fölöttük.

Mzat az egyházpolitikai törvények életbeléptetésének küszöbén állunk és a

fakciózus ellenzék ezt a proceszust korábbi magatartásához méltó modorban részesíti. Az, hogy a kötelező polgári házasság és az anyakönyvvezetés helyes és indokolt intézmények, az előtte teljesen közömbös. A fődolog csakis az, hogy a kormány tervei diskreditáltassanak s munkája meghíusuljon. Ezért írják az ellenzéki lapok nem csekély káröröm és gunyolódás hangján, hogy az anyakönyvvezetés nem valószínű meg, mert nincsenek meg a megfelelő közegek, akikre az anyakönyvvezetés bízható volna. Az persze nem jut eszükbe ezeknek az uraknak, hogy ilyen nyilatkozattal megszegyenítő szegénységi bizonyítványt állítanak ki az ország értelmi színvonaláról, amire annál kevésbé van jogosultságuk, mivel ebbeli állításukat nem alapos és megbízható adatokból merítették. Mert ha hiteles értesüléseik volnának, akkor nem fokoznák le ily módon az ország szellemi nivóját, hanem inkább örömmel konstatálnák, hogy az állami anyakönyvek modern és nemzeti tömörültségünk érdekeit szolgáló intézményét meghonosítjuk.

Am, hagyjuk az ellenzék beszélni. A kutya ugat, a karaván halad. Perczel Dezső belügyminiszter kinevezte az anyakönyvi felügyelőket, s most teszi közzé az anyakönyvvezetők óriási névsorozatát. A kormány nem zavartatja magát nagy munkájában, hanem öntudatos tervszerűséggel lát annak megvalósításához és már a legközelebbi jövő el fogja dönteni, hogy képes-e ez az ország állami anyakönyveket vezetni, vagy sem?

Mezőgazdasági statisztika.

— A földm. miniszter a gazdaközönséghez. —

Nagybecskerek, augusztus 6.

A földmívelésügyi miniszter megbízásából Jekelfalussy miniszteri tanácsos, mint az országos m. kir. statisztikai hivatal igazgatója egy hozzánk intézett levelében a miniszternek a

gazdaközönséghez intézett alábbi felhívása közlésére kér fel bennünket:

Az 1895. évi VIII. t. cz. a. f. évi november hó 20. és 30. ika közt Magyarország területén általános mezőgazdasági statisztikai összeírást rendelt el Nemcsak a kormány óhajta volt ez, hanem hazánk gazdaközönségének is évek óta hangzottatott kívánsága.

A tengerentúli nagy gabonatermesztő országok versenye s a termények árának rendkívüli hanyatlása Európaszerte évről évre nehezebbé teszi a mezőgazdaság helyzetét. Súlyosan érezzük mi is ezt a válságot s a kormány és a társadalom vállvetett erőfeszítésére van szükség, hogy megállítsuk a mostani viszonyok között s megvethessük a mezőgazdaság újabb virágzásának alapját.

De arra, hogy helyesen tűzzük ki a célt s jól válaszoljunk meg az utakat és módokat a helyzet javítására, szükségünk van a hazai viszonyok és állapotok beható, alapos megismerésére, a mit azonban nem érhetünk el másképp, mint egy lelkiismeretes, pontos, részletes statisztikai összeírás segítségével.

Belátta ezt a mezőgazdasági érdekek minden igaz barátja és illetékes képviselője; belátták legkiválóbb gazdáink, belátták a gazdasági egyesületek, belátta a kormány. A törvényhozás pedig áldozatot nem kimélve, pártkülömbőség nélkül, ritka egyértelműséggel szavazta meg a nagyterjedelmű adatgyűjtés és feldolgozás költségeit.

Lesz-e haszna az áldozatnak? Lesz-e sikere a fáradozásoknak? Az egyedül a gazdaközönségtől függ! Ha a valóságnak teljesen megfelelő adatokat nyerünk, megvethetjük azt a biztos alapot, melyre nyugodtan építhetünk, de ha a valóságtól eltérő, hamis adatok folynak be, nemcsak a sok költség, munka, fáradozás vesz kárba, hanem a magyar mezőgazdaság felvirágoztatásán fáradozó hatóságok és szakkörök annak a veszélynek is ki lesznek téve, hogy a valótlan adatoktól félrevezetve, hasznos helyett káros intézkedéseket teznek.

Az adatok bevallásánál tehát legelső feltétel a teljes őszinteség. A titkolózással gazdaközönségünk csak magának ártana; olyanforma volna ez, mintha a beteg azon igyekeznék, hogy az orvos valahogy el ne találja a baját, hanem egészen más betegséggel ellen gyógyítsa.

A tiszta valóságnak bevallásából senkire semmiféle kár vagy hátrány nem háramlik. Felkérem ennél fogva a hazai gazdaközönséget, hogy ha netalán itt-ott olyan balvélemények támadnának, hogy ez az összeírás adóztatási célból történik, világosítsák fel a tévelygőket és félre-

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

A vig legények között.

Írta: Vértessy Gyula.

Szinte fölösleges is előre becsátani, hogy „a vig legények“ egy asztaltársaság tagjai, akik délből és esténként ex offo kötelesek vigak lenni.

Máshol azt hiszem manapság már bajos is találni vig legényeket, csak így a fehér asztalok mellett. Az élet annyi nyavalyával jár, hogy az ember józan állapotában örülni sem mer semminek sem, mert joggal félhet attól, hogy a sors rögtön megsuhogtatja a feje fölött a veszzsöt, mihelyt mosolyogni látja. Azért járunk majd mindnyájan olyan unalmas, borús arccal, hogy valahogy meg ne irigyeljük odafönt a jó kedvűket.

No hanem én nem erről akarok beszélni, hanem a „vig legények“ komániájának vidám életéről, a vendéglőbeli gargonéletnek sokak által úgy irigyelt mulatozásairól, s karom a fátyolt levenni, hogy legalább tudják meg önök is, hogy a vig legények néha nagyon szomorúak.

Néha — mikor úgy egyiknek másikkal az eszébe jut eme vidám élet céltalansága. Ugy, olyankor, mikor kidől egy-egy a sorból. Vagy megházasodik, vagy meghal. Az ottmaradókra egyforma hatása van mind a két esetnek. Aki megházasodik, azt gyászjelentéssel bucsuztatjuk el, mintha csak meghalt volna. És ilyenkor szomorubbak vagyunk, mint mikor igazi temetésre készülünk. Tulajdonképpen pedig mind a két halottat irigyeljük. Igen bizony mind a kettőt, akár mennyi rossz viczcet is csinálunk a házasságokra. Mert

keserűség ilyenkor a mi viczczelő kedvünk; keserűség és irigység a fölött, hogy megint egygyel több lett a boldog emberek száma, egygyel kevesebben maradtak az élet lézengő ritterei...

Mostanában megint temetésre készülődünk. Hanem igazi temetésre. Az öreg Gál bácsiéra.

Tegnap még eszünk ágában sem volt, hogy az öreg pajtásunk végkép itt hagyott s azt hitük, hogy csak megfeledkezett rólunk. El is hártoztuk egyhangulag, hogy mihelyt megérkezik, először megfeddjük, azután pedig stataraliter elítéljük két liter érmelékünk azonnali vegrehajtás terhe alatt — fizetésére.

— Talán beteg az öreg? — kérdeztünk egymástól.

— Vagy becsipett?

— Az lehet — mondta a vendéglős — és most betegen fekszik otthon. Hej, nem bírja már úgy, mint régen!

Azután a vén kocsmáros visszakalandozott a mulató. Mikor még Gál Mukit öt hat pint se verte le a lábáról! Mikor még járták a szűretek és a hegyeken filokszerá helyett szőlő termett, mikor még az ő hajuk fekete volt, a kedvük meg virágos fehér. Most megfordult a dolog.

— Megvénült a legény! Az este sokat is ivott! El volt keseredve!

— No, majd jót nevetünk rajta, csak jöj-jön el!

Ezzel azután le volt tárgyalva az öreg pajtás ügye és megkezdődtek a tárgyalások a pin-czerekkel.

— Elég kővér-ó a marhahus?

— Nekem soványat hozzon!

— A főzelékre tejfelt öntessen!

Egyszer csak egy váratlan vendég érkezik az asztalunkhoz. A doktor, a ki tavaly megházasodott s a ki azóta nem merete mutatni magát.

— No doktor, hát elszóktél az asszony mellől? — kérd-zi tőle csufolkodva az egyik kopasz „vig legény.“

— Kár csufolkodni! Jobb lenne nektek is beállni a becsületes emberek közé! Vagy titeket még ez a példa sem hat meg!

— Micsoda példa?

— Hat az öreg Muki bácsi halála! Láthat-átok belőle, hogy micsoda nyomoruság az agglégényi élet.

— Meghalt? — kiáltottunk fel meglepődve.

— De hogy? A legihívnyabb módon. Mint valami szemétre kidobott kutya. Egy lélek se volt mellette. Pedig ha idejében hívnak, megsegíthet-tem volna rajta. Különben jobb így. Nem sokat vesztelt vele a szegény öreg, hogy meghalt. Mi gyönyörűsége volt az életben?

A doktor azután elmondta az egész esetet. Az öreg az este bizonyára becsipett, hazament s szélhűdés érte. A takarítónéja, mikor reggel bement hozzá, halva találta. Ott feküdt ruhás-tól az ágy előtt.

Még a pinczerek is odagyűlnek hallgatni s holmi részvétfélét is igyekeztek mutatni — mikor azonban kint a konyhában szóba kerül a dolog, hát egyhangulag elhatározzák, hogy nem nagy kár volt az öregért. Annyi baj volt vele. Semmi se volt neki elég puha. Persze, a kinek nincs foga, hát annak nem is lehet. S a vén csacsi mégis mindig hust akart enni. Bizony jó, hogy megszabadultak tőle. Borralvót is keveset adott a smuczig!

vezetettek s magyarázzák meg, hogy ezek az adatok kizárólag a mezőgazdaság és a földmívelő-nép érdekében gyűjtöttek; adóhivatalok vagy más pénzügyi hatóságok még csak látni sem fogják ezeket; szóval a mezőgazdasági statisztikai összeírás nincs összekötve semmiféle adóztatási czállal.

De felkérem gazdaközönységünket, ügyeljen arra is, nehogy egyesek tréfából vagy hiúságból valljanak be hamis adatokat s az ily kicsinyes, neveléses emberi gyarlóságok meghiusítsák a nagy, országos mű sikerét.

A mezőgazdasági statisztikai összeírás az egész, nagy gazdaközönység buzgó, tevékeny közreműködése nélkül eredményes nem lehet. Az ország és saját érdekük egyaránt kívánja, hogy tegyenek meg minden lehető a munkálat érdekében. Minden gazdálkodó már jó előre tekintsen körül figyelmesen gazdaságában, jegyezgesse fel, hogy mennyi földön gazdálkodik, mennyi és milyen gazdasági eszköze, házi állata, stb. van, hogy annak idején egész pontosan jelenthesse be az adatokat az összeíró ügynököknek.

Az egész összeírási munkálatban legfontosabb személy az összeíró ügynök. Kívánatos, hogy erre az igen fontos állásra a legintelligensebb gazdák, birtokosok vállalkozzanak. Nem alázza ezzel meg magát senki, legyen bármily nagy ur, vagy előkelő személyiség. Sőt dicsőséget szerez vele, mert polgári kötelességet hiven teljesíteni s osztályérdeket tisztességgel munkával szolgálni: csak emelhet mindenkit a közbecsülésben. Ne engedjék gazdáink, hogy összeíró ügynökök olyanok alkalmaztassanak, kik a földmíveléshez csak alig értenek, vagy ha értenek is, nincsenek közvetlenül összekötve a mezőgazdaság érdekével. Az öntevékenységre a legszebb alkalom kínálkozik, mutassák meg gazdáink, hogy abban a nagy és fontos társadalmi osztályban, melyet ők képviselnek, van elég közszellem, van elég értelmiség, van elég buzgóság s mikor saját javuk, boldogulásuk forog szóban, nem állnak félre összedugott kézzel.

A magyar gazdaközönységnek nemcsak hazafiságára, hanem saját jól felfogott érdekére hivatkozom s gazdáinkat a legelőtől a legutolsóig teljes bizalommal kérem fel, hogy a mezőgazdasági statisztikai összeírás nagy munkáját minden kitelhető módon támogatni és előmozdítani sziveskedjenek.

Budapest, 1895. július hó 19 én.

Gr. Festetics Andor, s. k.
földmívelésügyi m. kir. minister.

HIREK.

Tájékoztató.

Augusztus 12. A közigazgatási bizottság ülése.
Augusztus 20. Az ipartestület zászlószentelése.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

A Ganz-gyár építési irodája az uri-utczán, a Schubert házában van.

— **Rendkívüli városi közgyűlés.** Nagybacskeerek város képviselőtestülete tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egybehívását az alispán által közölt ama belügyminiszteri körrendelet tette szükségessé, amely a

Ez volt fölülte a nekrológ kint a konyhában. Bent az öreg korcsmáros adta a meghatottat.

— Ejnye, ejnye. Hát meghalt!

S elgondolja, hogy furcsa lesz elszokni tőle. Nem látni ott naponta a megszokott helyén azt a kis potrohos, piros orru emberkét, a kit ott látott vagy harmincz év óta mindennap. No de legalább nem hallja a krákogását sem! Mert az utóbbi időben már mindig köhögött az öreg. Es azt kellemetlen volt hallgatni. A vendégek is panaszkodtak. Meg kevés bort is ivott már! Azaz, hogy a régighez képest! Es a váltóját sem akarta a minap aláírni. A vén zsugori, most viheti a pénzt magával a koporsójába.

S lassanként úgy érzi, hogy voltaképen nincs is rajta semmi sajnálni való.

A vig legények se valami sokat törődnek az immáron szörnyű hallgataggá vált öreg legénynyel.

— Jól járt! — mondja az egyik.

— Szép halál! — kontrázik a másik.

— Az ám, de hátha kinlódott volna reggelig! Vagy hátha elnyomorgott volna hónapokig a betegágyban — mondja a doktor.

— Majd ápolta volna valaki!

— Apolta volna! De az embert a familiája mégis csak jobban ápolja. Azok, akik szeretik, akik nem pénzért, de kötelességből, gyermekük vagy hitvesi kötelességből tesznek meg érte mindent.

— Eh, betegnek vagy haldoklóknak úgy se kell familia! Jobb így! Legalább nincs kit sajnálni itt hagyni! Ugy-e fiuk?

A poharak összecseengenek — újabb bor-szállítmány érkezik, a vendéglős jókedvűen dörzsölgeti a kezét, mert fogy a bor.

rendezett tanácsu városokat és községeket felhívja, hogy a fogyasztási- és italadónak valamint a szeszitalmérési adónak biztosítása czéljából az egyezkedési tárgyalásokat indítsák meg. A rendkívüli közgyűlés az állandó választmány javaslatával egyezően kimondta, hogy a fogyasztási- és italadónak valamint a szeszitalmérési adónak 1896 tól kezdődően való biztosítása végett az egyezkedési tárgyalásokat megindítja s e végből öt tagu bizottságot küld ki, amely eljárása eredményéről annak idején jelentést teend. A bizottságba elnöknek Krsztics János polgármestert, tagoknak Franz J. L., Steinitzer Géza és Haidegger Ödön képvis. test. tagokat és Grandjean József v. ügyészt választották. — Napirend előtt Bányai Jakab a Magyarországon megjelent, a nagybacskeerek községi főgimnázium egy tanáráról származó cikk ügyében interpellált. Dr. Perics polgármester helyettes válaszában kiemelte, hogy tekintettel a számadatok tömkelegére, amely a rögtönös előterjesztést meg nem engedi, intézkedett, hogy már legközelebb a nyilvánosságnak adassanak át mindazok az adatok, amelyekből a közönység bőséges tájékozást nyer aziránt, mennyit áldozott a város már eddig is a községi főgimnázium czéljaira.

— **A királyné rózsái.** Szepeessy Kálmán bodvai földbirtokos remek rózsabokrétát küldött hódolata jeléül az akkor Bártfán üdülő királynénak. A felséges asszony, mint onnan írják, e lojalis figyelmet kegyesen fogadta és Szepeessy Kálmánnak irásban fejezte ki szívélyes köszönetét a bodvai rózsáért.

— **Áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szétsényi Antal, torontálvármegyei kir. tanfelügyelőségi tollnokot, eddigi minőségében, a nyitra vármegyei kir. tanfelügyelőséghez, Gramma Döme szabolcs vármegyei kir. tanfelügyelőségi tollnokot pedig szintén eddigi minőségében, a torontálvármegyei kir. tanfelügyelőséghez helyezte át.

— **Öngyilkos lelkész.** Prágában, mint onnan írják, egy Iglau béli prágai kiállításra érkezett lelkész, tegnap a szálloda ablakából, a hol megszállva volt, kiugrott az utcára. Az orvosok a szörnyű módon összezuzódott ember nyakán és csuklóján mély vágási sebeket is találtak, a melyek attól származtak, hogy az üldözési mániában szenvedő lelkész negyszer kísérlette meg felakasztani magát, azonban mindig megakadályozták. Súlyos sérülései dacára reménylik, hogy életben marad.

— **Kolerin kaesa Nagyszentmiklóson.** A Nagyszentmiklós legutóbbi száma azzal az alarmlírral próbálkozott az ugorkaidény unalmába egy kis változatosságot hozni, hogy Nagyszentmiklóson nagy számban fordultak elő az elmúlt héten kolerin esetek, amelyek azonban — mint a nevezett újság nagy kegye-

sen hozzáteszi — többnyire ártalmatlan lefolyásnak voltak. Mint Lestyánszky főszolgabírónak az alispáni hivatalhoz érkezett jelentéséből kitetszik, a rögtön a hír közléte után megejtett puhatólászások kiderítették, miszerint a Nagyszentmiklós riasztó hirteljesen alap nélkül való. Kolerin esetnek nyomát se észlelték, hanem igenis történt egy néhány heveny gyomor- és bélhurut-megbetegedés, ami forró nyaratszak a gyakran meglátogatója a gyermekeket. Habár értesülések szerint maga a Nagyszentmiklós is helyreigazítja vészirát, de mert legközelebbi száma, amelyben ezt megtehetné, csak e hónap 11-én jelenik meg, kötelességünknek tartjuk az érdekelt köröket a tudomásunkra jött hivatalos tényállásról már eleve is értesíteni.

— **Telefon Budapest és Debreczen között.** Telefonhálózatot terveznek, mint debreczeni tudósítónk írja, Budapest és Debreczen között. A terv kivételén nagyban dolgoznak a kereskedelmi miniszteriumban, mert az új telefont vonalnak a millenniumra kell elkészíteni. Ugyanekkor a debreczeni helyi telefont is, mely most egy magánvállalat tulajdona, az állam veszi át.

— **Esperességi gyűlés.** A bánási ág. ev. esperesség rendes évi gyűlését az idén e hónap 21-én Pancsován tartja. E gyűlésre 25 egyházközség küld képviselőket. Az esperességi gyűlés elnökei: Kramár Béla főesperes és br. Ambrózy Béla főgondnok. A gyűlést bankett követi, mely után számosan Belgrádba rándulnak át.

— **Éhezők zendülése.** Teheranból jelentik: Tabrizban, hol a kenyér hiánya miatt a népesség már különben is nyugtalanodott, tegnap komoly zavargás volt. A lázadó tömeget a katonaság szétverte, és állítólag 10 ember halálával végződött. Az orosz konzul intézkedést kért, hogy a zavarók ellen védelmezzék. A nagy tömegnek megígérte, hogy intézkedni fog a kenyér-árak leszállítása végett. A konzullal való értekezés után a kormányzó — a perzsa trónörökös — kilátásba helyezte a kenyér-árak leszállítását. Mivel azonban tegnap délelőtt a helyzet nem változott, a tömeg fenyegető formában követelte a kormányzó visszabívasát. A katonaság másodszer is a tömeg közé lőtt.

— **A kispesti vérfürdő.** A kispesti vérfürdőnek eddig négy halottja van. Az asszonyt és a 10 éves Marit tegnap eltemették, míg a gyilkos Gucker s a 6 éves Matild holttestét a törvényszéki orvostani intézetben van. A férfiak a homlokuk közepén van a lövés helye, míg a kis leánynak a fején több fejszétől eredő seb, bal halántékán pedig a lövés. A golyó agyrongcsolást vitt véghez, mert a szerencsétlen leányka balszeme egészen kinyomódott, s tele van vér-árvadékkal. Mindkettőjük holttestét holnap bon-

Fogy is! Az öregebb legények egyre hozzatják a utereket. Meg akarják mutatni a fiatalabb vig legényeknek, hogy ők nem félnek a gutaütéstől. Csak azért sem félnek.

Es szerföltt vidám lesz a kompánia. Pajkos élecek szikraznak, az arczok kipirulnak és előkerülnek a jégbehűtött adomak is, meg a temetelen szerelmi kalandok.

Alig várja az egyik, hogy a másik befejezze a mondókáját.

Csak a társaság legfiatalabb tagja ül nagyon szomoruan. Nézi a jókedvű társaságot — közben pedig a gondolatai ott járnak az öreg Muki bácsi halottas szobájában.

— Szegény öreg, igazán úgy sajnálom, mondja a mellette ülő kopaszodni kezdő vig legénynek.

— Mit sajnál rajta! Én részemről egész szívesen feküdném az ő helyén. Mit ér már nekünk ez az élet! Mig fiatalok vagyunk, hát csak jó dolgunk van, de mikor így az én koromba jut az ember és kezd jóllakni mindennel! Mikor már csak az eltett száraz virágok, meg más efféle kopott emlékek juttatják az eszünkbe, hogy fiatalok is voltunk. Mikor már vágyódnak a beteg szívek egy kis szeretetre is a sok szerelem után és nem találjuk azt meg soha, sehol, sehol... Pista, még egy fél litert a hatvanasból!

— Jó lesz ki nem rugni a hámból, mert a Gaál sorsára jut — figyelmezteti valaki.

— Bár jutnék!

Egy darabig szótlanul néz maga elé, azután lehajol a szomszédjához s lassu hangon, hogy a többiek meg ne hallják beszélni kezd:

— Ne jöjjön utánunk fiatal ember! Házasodjék meg most, mikor még van ideje rá. Nem ad ez életben semmi sem gyönyörűséget, csak a család. Az, ha magunk körül látunk egy csomó embert,

a kik szeretnek. Mert szeretet a családon kívül nincs. Hazasodjék meg s ne csináljon egy a virágokkal, mint mi. Ne szakgassa le őket, de ápolja szeretettel azt az egyet, a melyiket érdemesnek tart rá. Ne szégyelje a becsületet, tiszta szerelmet és ne dobja el magától az élet egyetlen boldogságát a cimborák kedvéért, a kik el fogják önt nevezni baleknek, naiv gyermeknek s más effélének, ha megtudják, hogy becsületesen szeret egy leányt.

— Van időd még házasodni! Az életet előbb ki kell élvezni! — fogják majd önnek is mondani, mint nekem.

S elröppen majd így az egész fiatalsága — lassan elfogy az életből minden szín, fény, illat, melegség — a szép leányszemek legfeljebb gúnyosan nézik végig — kopasz fejétől elkezdve le egészen a rogyadozó térdéig. S a gargonlakás, mely olyan kedves most, mikor várja oda a könnyelmű, kaczer, haszontalan pi-langókat — milyen rideg, milyen komor lesz, mikor már csak a betegséget meg a halált várja oda. Es mikor már nem marad egyéb gyönyörűsége, mint eljánni a korcsmába inni, hogy legalább a bor mámorán át ne lássuk olyan kiállhatatlannak az életet...

A vendéglős odahozott egy ivet az asztalhoz. „Gaál ur koporsójára teendő koszoru költségeire adakozások.”

A szomszédom kiszurt egy forintot és közben azt motyogta, hogy milyen szép dolog is az, amikor a korcsmáros sajnálja az embert legjobban.

ozolják föl. A kórházban a 12 éves Lina, a 8 éves Etel s a 3 éves Károly fekszik, s állapotukban változás eddig nem állt be.

— **Háromszáz szerelmeslevél.** A külföldi énekesnők az utóbbi időben ugyancsak sűrűn megfordulnak a törvényszékek előtt. A napokban egy Kempf hall nevű angol operette-énekesnőnek volt baja. Mint Londonból írják, a kisasszony egy Holland nevű gazdag liverpooli kereskedőt perelt be — házassági ígéret megszegése címén. Tízezer livre sterlinget, a mi pénzünkön számítva százhuszezer forintot követelt Holland úrtól kárpótlás címén — és nem kapott semmit. A legszomorubb a dologban, hogy a kisasszonynak egyszer már megítélt a törvény ebben az ügyben tízezer forint kárpótlást, de akkor nem nyugodott bele az ítéletbe. Követelésének támogatására a kisasszony háromszáz szerelmeslevelet mutatott be a törvényszéknek. Mikor a Hollandot felmentő ítéletet a törvényszéki jegyző kihirdette, az énekesnő görcsös zokogásban tört ki. Sikoltozott, fenyegette a törvényszék tagjait, sőt az egyiket fel is akarta pofozni, azonban úgy akadályozták meg, hogy a teremből rendőrökkel kivezettették. A kisasszony magaviseletén úgy felháborodott Holland, hogy panaszt emelt ellene, hogy egyszer meg akarta az ő nővérét gyilkolni.

— **Nagy hangverseny Herkulesfürdőn.** A vállalkozó szellemű herkulesfürdői igazgató, Karvinsky lovag, kinek a világfürdők ezen gyöngye már többféle újítások miatt hálával tartozik, a jelenlegi idény alatt a nagyszámu, mindenféle nemzetiségű fürdővendégek tartózkodását még zeneművészeti irányban is kellemessé óhajtja tenni. Sikerült így a célból hangversenyre megnyerni a nemrég Budapesten letelepedett hírneves Hagen-Laurencic Alvin hangverseny-énekesnőt, a „Röptében a nagy világ körül“ általánosan ismert mű kiadójának nejét. A hangverseny augusztus hó 8-án lesz esteli 9 órakor a gróf Grüne-féle ezred zenekarának közreműködése mellett. Hagen Alvin urnő különben is érdekes művésznő, ki nemcsak ritka csengésű hangjáról, hanem mint a női emancipáció lelkes előharcosa is ismeretes. Mint ilyen elvégezte a zürichi orvosi egyetemi tanulmányokat és alapította az egyetemes zeneirodalmi könyvtárnak.

— **Nyolcz ember a vízben.** Nagy szerencsétlenség történt szombaton éjjel a Dunán. Egy dereglye, melyen nyolczan ültek és ezenkívül tele volt gyümölcsessel, felborult s a benn ülők közül egy asszony a vízben lelte halálát. Tudósítónk az esetről a következőket jelenti: Kamra István duna-bogdányi lakos tegnap este a fővárosba indult dereglyéjével. Rajta kis felesége és hat gyümölcsáros asszony volt a dereglyén, melynek hátsó része tele volt gyümölcsessel. Körülbelül éjjel egy óra volt már, amikor dereglyéjével az újpesti sziget mellé ért. Alig hagyta el azonban a szigetet, a nagy sötétségben nekiment az ott épülő hid egyik oszlopának. A súlyosan megrakott dereglye nem bírta el a nagy lökést és felfordult. Valamennyien a vízbe zuhantak. A vízben lévő asszonyok reménytelenül segítségkérésre az újpesti parton lévő molnárak és csónakosok eloldták csónakjaikat és a jajvesztlők segítségére siettek. Nehezen ment ugyan a mentés a nagy sötétségben, de végre a gazdát és hat asszonyt kimentették. Hanem az egyik gyümölcsárosné, Kamra Ignáczné szül. Czukkert Anna nem volt sehol. Sozáig keresték kampókkal, csákyakkal, de nem találták. Belefutott a vízbe. A gyümölcsös is teljesen odaveszett. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **A magyar ügy Panosován.** A panosovai magyar nyelvtanászok egyesület, a mely Gromon Dezső államtitkár védnöksége alatt áll, szép eredménnyel buzgólkodik a magyar nyelv és műveltség terjesztése körül. A Wigand J. igazgató által szerkesztett évi jelentés adatai közül felemlítjük, hogy az egyesület egy általa létesített kisedővő fenntartására 250 frtot ad, iskolát végzett leányok számára továbbképző tanfolyamot nyitott, a melyben 50 leány vett részt; népkönyvtárt tart fenn, a melyből az idén 1000 kötetet olvastak oda szakadt iparosok, szolgák stb.; azonkívül a magyar színészet gyámolítása és gyermekcsere körül is sikeresen buzgólkodik.

— **Egy nagyon feltékeny völgy.** Felső Szilésziában, Kattovitzban úgy látszik, nagy okuk van a völgyeknek feltékenkedni. Egy odaváló ur legalább, mikor az eljegyzését annak rendje szerint tudatta a nagy világgal, oda nyomatta az aranysegélyű kártya végére: Megjegyzés. Megtiltom mindenkinek, hogy a menyasszonyommal szöbe érezkedjék.

— **Gonosz mostoha fiu.** Kiricsi János oladi községi bíró háza véres jelenet színhelye volt a napokban. Kiricsi két mostoha fia, Pol-

gár István és József, a kik mostoha apjukkal egy fedél alatt laknak, hirtelen összeveszttek egymással és kalapáccsal és kaszával megsebeztek egymást. Kiricsi a verekedőket szétválasztotta, a mi Polgár Istvánt annyira dühbe hozta, hogy mostoha apját a vasvillával fejbe csapta, aztán meg úgy arcon szurta, hogy vértől eboritva esett össze. A nagy lármára összefutottak a szomszédok és kivitték az eszméletlen állapotban levő bírót az udvarra, a hol felocsolták. Ekkor — mint onnan írják — a felbőszült mostoha fiu, a számos idegen jelenléte daczára újólág rávetette magát a sebesülte és fojtogatni kezdte, úgy, hogy a jelenlevőknek csak nagy nehezen sikerült őt a további bántalmazásoktól visszatartani. Az embertelen mostoha fiu ellen megtették a feljelentést.

Táviratok.

Az ischli napok.

Budapest, aug. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ischli ből telegrafálják, hogy ott tegnap udvari ebéd, este pedig diszeldadás volt. Herczeg Hohenlohe kancellárt, aki a rossz idő miatt kimentette magát, Eulenburg bécsi nagykövet helyettesíti.

Uj czimzetes püspök.

Budapest, aug. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A király Ivánkovits János osztálytanácsost, a vallás- és közoktatásügyminiszteriumban a katolikus ügyek elődját, czimzetes püspöknek nevezte ki.

Nikisch kontra Nopcsa.

Budapest, aug. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Nikischt, a m. kir. opera igazgatóját, aki szabadságideje lejártá daczára sem jött még vissza külföldről, Nopcsa intendans egy levélben hazatérésre sürgette. Nikisch a levélre gorombán válaszolt s egyuttal igazgatói állásáról való leköszönését jelentette be. Nopcsa a kötelességéről megfeledezett igazgató ellen megindította a fegyelmi eljárást.

Elmebeteg ezredes öngyilkossága.

Budapest, augusztus 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Baia corský ezredes, akit elmebetegsége miatt Losoncra szállítottak, ahol azóta ápolás alatt volt, ma a kórház második emeletének egy ablakából leugrott és szörnyet halt.

Kállay alkiraly.

Budapest, augusztus 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinből telegrafálják, hogy Kállay Béni közös pénzügyminisztert az európai nagyhatalmak alkirályi ranggal örmény főbiztosnak szemelték ki, mert a szultán nem képes Armeniában a keresztény alattvalókat megvédelmezni.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar királyi államvasutak.

Az 1895. évi VII. t. cz. alapján megépítendő Székely-vasutak Szepsy Szent György — Csikszeredai vonalán végrehajtandó építési munkákra a magy. kir. államvasutak igazgatósága már a legközelebbi időben nyilvános versenyt fog hirdetni, mely alkalommal az ajánlatok benyújtására csak rövidebb határidő lesz kitzve.

Ez okból vállalkozni szándékozók felkértek, hogy a szóban forgó vonalat már most tekintsek meg; megjegyezvén, hogy a vonalnak tájékozást nyújtó átnézeti hossz-szelvénye a magy. kir. államvasutak központi tervtárában VI. Teréz-körut 56. sz. I. emelet) 3 frt szóval három forintért megvehető,

A vonal vezetésére valamint a vonalon teljesített talajkutató munkák eredményére vonatkozólag a nyomjelző kirendeltség (Budapest, VIII. Lövöldetér 2 ik szám I. em.) és annak Szepsi Szent Györgyön levő közlege ad felvilágosítást.

Budapest, 1895. évi július hó 2.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. Minister Ur 8 Nagyméltósága folyó évi június hó 14-én 40418 szám alatt kelt engedélye alapján, a nagykaroly-somkuti helyi érdekű vasutal való forgalomban már fennálló szállítási póthatáridők

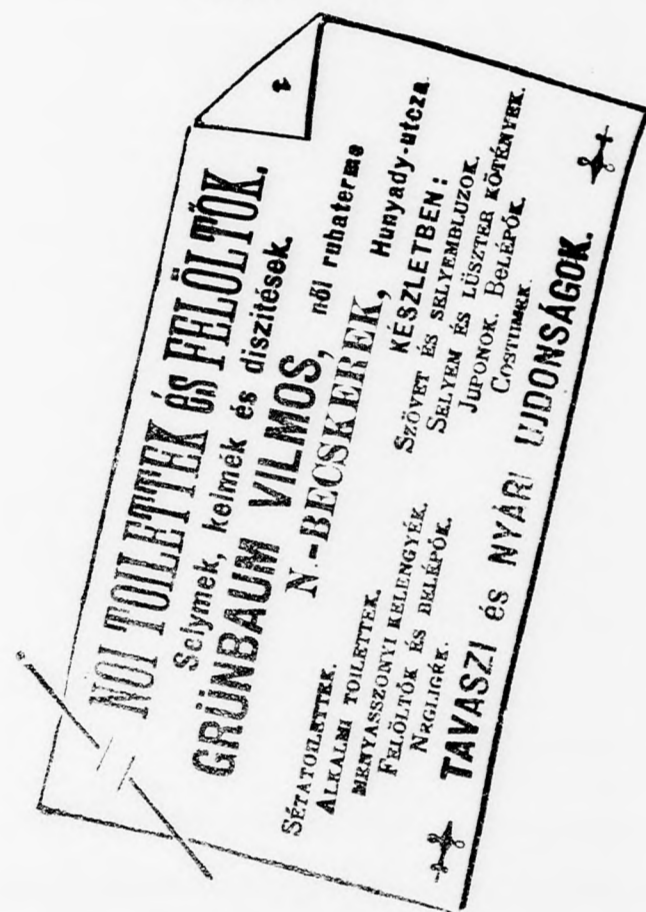
a nagykarolyi átmenet helyett jövőben a gilváci átmenetben alkalmaztatnak.

Budapest, 1895. évi július hó 10 én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Nyilttér.*

* Az a rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

727 szám köz. 1895.

Árverési hirdetmény.

Szerb-Padé község részéről ezenne közhírré tétetik, hogy a község képviselőtestület által folyó évi július hó 11-én tartott gyűlésben hozott 14-ik számú határozata szerint a község mint erkölcsi testület tulajdonához tartozó és a barnaháti 33. számú tjkben 344—349. hrsz. és a barnaháti 17. számú tjkben 332—337, 401—403/a hrszámok alatt felvett 305 hold 1528 □ ölnyi kataszteri terfogatból, két birtoktestből álló ingatlanok folyó évi augusztus hó 16-án nyilvános árverés útján a helyszínén 2 holdas parcellákban örökáron eladatni fognak.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a községi jegyzői irodában megtudhatók.

Kelt Szerb-Padén 1895. évi július hó 31-én.

(681—32)

Az előljáráóság.

Külföldi híradások.

40 frt havi fizetés mellett a jegyzői teendőkből jártas fiatal ember nálam állandóan azonnal alkalmazást nyer. Eddigi alkalmazása feletti okmányok kéretnek. Határidő folyó évi aug. 15-ig.

Szerb-Párdány, 1895. aug. 1-én.

Fohsz György,
jegyző.

(679—3.3)

692. sz. B. v. k. 1895.

Arverési hirdetés.

Közírá tétetik, miszerint a tekintetes nagybecskereki kir. járásbírósnak 1894. évi 10159. szám alatt kelt végzése folytán a nagybecskereki g. k. szerb hitközség részére, Grcsits J. nagybecskereki czég és lakosnál 418 frt és jár. iránti kielégítési végrehajtás útján 1894. évi augusztus 17-én lefoglalt 1422 frtra becsült butorok, papír és könyvekből álló ingóknak alperes tüzletében Nagybecskereken bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1895. évi augusztus 10-ik napjának délelőtti 8 órára tüzelt ki.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, miszerint az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be, annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölőlegére fognak utasíttatni.

Kelt Nagybecskereken, 1895. évi július hó 28-án.

Kiss István,

(587-1.1)

kir. bir. végr. hajtó.

A Huuyadi-utca 616. és 619. sz. házban két szép nagy

utcai lakás

ez évi november hó elsejétől kiadó.

Bővebbet Stagelschmidt János úrnál.

(572-7.2)

4774. szám tkvi 1895.

Arverési hirdetés.

A nagybecskereki kir. tvszék mint tkvi hatóság közírá teszi, hogy Ruzsits Per-sza nbecskereki lakos végrehajtatonak Fratusán Tósa nbecskereki lakos végrehajtást szenvedő elleni 60 frt tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. tvszék kerületében levő Nagybecskerek városi 3717. sz. tkjvben 4802 hrsz. alatt felvett 1 hoid 1059 □-ol szántó, 367 frt, a nbecskereki 4169. sz. tkjvben 2144-2146/o hrsz. a. felvett 2608 oi. sz. ház 390 □-ol beltelekkel 240 frt kikiáltási árban 1895. évi augusztus hó 24-ik napjának d. e. 10 órájkor ezen kir. tvszék tkvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígertet senki sem tenne, az árverésre kitézött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át vagyis 36 frt 70 krt és 24 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. nov. 1-én 3333. ig. min. rend. 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. tvszék tkvi irattárában és a helybeli városi tanácsnál megtekinthetők.

Kelt Nagybecskereken, a kir. tvszék mint tkvi hatóságnál, 1895. évi május hó 28-ik napján.

Liniczky,

kir. tvszéki bíró.

(588-1.1)

Eladó juhok.

Özv. Bobor Györgyné aradaczi birtokán 1000 db. juh eladó.

576-3.3)

1286. sz. 1895.

Torontál vármegye főispánjától.

Pályázat.

A pancsovai házközösségi tb. főszolgabírói állás megüresedven, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Ez állással évi 1300 frt fizetés, 200 frt lakbér, 100 frt iroda általány és 450 frt uti általány élvezete van egybekötve.

Az alkalmazott az 1886. évi 56278. számú belügyminiszteri rendelet szerint mint házközösségi tb. főszolgabíró vármegyei tisztviselőnek tekintetvén, szolgálatilag a járási főszolgabíró segítségére és helyettesítésére alkalmaztatván, annak közvetlen felügyelete és ellenőrzése alatt áll.

Az állásra pályázni óhajtok ebbeli kérvényüket, melyben az 1883. évi I. t. cz. 3. §-ában előírt képesítést és a magyar nyelven kívül a román és szerb nyelv ismeretét is igazolni kötelesek, f. é. augusztus 15-éig alant irt főispánnál nyujtsák be.

Kelt Nagybecskereken, 1895. július hó 25-én.

Rónay

főispán.

(582-2.2)

A Sternfeld-féle házban az Árpád-utczában

két lakás

folyó évi november 1-től fogva kiadandó.

Közelebbi felvilágosítással szolgál

Dr. Pollák Győző.

(585-3.1)

Pleitz Fer. Pál

Nagy-Becskereken

Zápolya-utca 1-ső szám.

Ajánlja dusan felszerelt

nyomatványraktárát.